

Παρασκευή 24 Φεβρουαρίου 2017

Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ.Προκόπιου Παυλόπουλου κατά τα εγκαίνια του Πάρκου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ανακύκλωσης στον Δήμο Αγίων Αναργύρων – Καματερού

Σεβασμιότητα,
Πανοσιολογιότητα,
Κύριοι Υπουργοί,
Κύριοι Βουλευτές,
Κύριοι Εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού,
Κύριοι Πρέσβεις,
Κυρίες και Κύριοι,

Κύριε Δήμαρχε, μην μ' ευχαριστείτε για την εδώ παρουσία μου. Εγώ σας ευχαριστώ επειδή μου δίνετε την ευκαιρία ν' αναδείξω από την πλευρά της Πολιτείας αυτή την προσπάθεια. Πρωτοποριακή προσπάθεια, αλλά με θλίβει που λέγω ότι είναι πρωτοποριακή γιατί φθάσαμε να καθυστερήσουμε τόσο για να γίνει αυτό. Είναι όμως μια μεγάλη αρχή. Και βρίσκομαι εδώ για να πω ότι είναι ανάγκη να βρείτε μμητές, όσο γίνεται περισσότερους. Και επιτρέψτε μου να πω γιατί θεωρώ εξαιρετικά σημαντική αυτή την δραστηριότητα που αφορά την περιβαλλοντική εκπαίδευση στον τομέα της ανακύκλωσης, αλλά που στην ουσία αφορά την περιβαλλοντική εκπαίδευση γενικότερα.

Εφεξής θα απευθυνθώ σχεδόν αποκλειστικά στα παιδιά και στους εκπαιδευτικούς. Σ' εκείνους στους οποίους απευθύνεται αυτό το Πάρκο, σ' εκείνους για τους οποίους φτιάχτηκε αυτό το Πάρκο. Ξεκινάω από μερικές αλήθειες, που φαίνονται αυτονόητες αλλά δεν είναι. Και όχι μόνο για μας αλλά, γενικότερα. Τούτος ο πλανήτης, αυτό το θαύμα στην απεραντοσύνη του σύμπαντος που κλείνει μέσα του την ζωή είναι μικρός – το ξέρουμε όλοι – σχεδόν μόνος, από τα στοιχεία που έχουμε, και πολύ περισσότερο είναι εύθραυστος. Είναι ένας πλανήτης που κλείνει μέσα του την ζωή αλλά την κλείνει υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Και είναι εκτεθειμένος σ' αυτήν την απεραντοσύνη του σύμπαντος, την οποία δεν μπορεί να δαμάσει ο άνθρωπος. Αλλά είναι εκτεθειμένος και στα λάθη των ανθρώπων, των οποίων είναι η κατοικία. Αυτή είναι η πρώτη αλήθεια που πρέπει να την συνειδητοποιήσουμε.

Υπάρχει και μια δεύτερη αλήθεια: Αυτός ο πλανήτης δεν μας ανήκει κατά κυριότητα. Αυτός ο πλανήτης είναι μία πρόσκαιρη κατοικία όχι μόνο για τον άνθρωπο, αλλά για κάθε μορφή ζωής. Οφείλουμε λοιπόν να τον υπερασπιστούμε για εκείνους που θα έρθουν. Κάθε ιδιοκτησιακή αντίληψη γι' αυτόν τον πλανήτη είναι καταστροφική ως προς την πορεία του, αλλά καταστροφική και για την ίδια ζωή. Και το τονίζω όχι μόνο την ανθρώπινη ζωή, άσχετα αν η ανθρώπινη ζωή έχει πολύ μεγάλη σημασία αφού αυτή είναι που καθορίζει την μοίρα του πλανήτη.

Για να τα αναδείξουμε αυτά τα δυο, για να μπορέσουμε αυτές τις δυο αλήθειες να τις μεταδώσουμε – γιατί είναι ένα είδος *conditio sine qua non* ως προς την εξέλιξη της ζωής – πρέπει να εκπαιδεύσουμε τους ανθρώπους. Και να τους εκπαιδεύσουμε γιατί; Γιατί επικράτησε μια άλλη αντίληψη, μέσα στις χιλιετίες που πέρασαν. Όσο η τεχνολογία ήταν σε εμβρυακή κατάσταση, ο άνθρωπος ήταν εκτεθειμένος σε πολλούς κινδύνους, ακόμη και εκείνους που προκύπτουν μέσα από την λειτουργία του ίδιου του περιβάλλοντος, τα καιρικά φαινόμενα π.χ. Η τεχνολογία εξελίχθηκε και εξελίσσεται. Όμως η τεχνολογία έχει ως στόχο να βοηθήσει τον άνθρωπο να βελτιώσει την ζωή του. Αλλά βελτίωση της ζωής σημαίνει ότι χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να κάνει καλύτερη την ζωή. Μόνο που η ζωή μπορεί να γίνει καλύτερη μέσα σ' ένα περιβάλλον το οποίο είναι φιλόξενο για την ίδια την ζωή.

Επικράτησαν άλλες αντιλήψεις. Επικράτησαν αντιλήψεις οι οποίες θεώρησαν ότι η διευκόλυνση της ζωής του ανθρώπου, ανεξάρτητα από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, είναι προτεραιότητα. Καλλιεργήθηκε μια έννοια ανάπτυξης, η οποία είναι οινει μονοδρομική. Ήταν το αντίθετο αυτού που θα λέγαμε αειφόρος και βιώσιμη ανάπτυξη. Έχουν γίνει πολλά λάθη και πρέπει να τα διορθώσουμε. Για να διορθωθούν είναι ανάγκη να εκπαιδευθούν οι νέοι άνθρωποι, αυτοί που θα βγουν στην ζωή, αυτοί που θα γίνουν επιστήμονες, που θα προαγάγουν την τεχνολογία. Αλλά πρέπει να ξέρουν πως τα πού θα πάει αυτή η τεχνολογία. Πρέπει να το ξέρουν και για να μην συμβούν στο μέλλον τα λάθη που έγιναν. Αλλά πρέπει να διορθωθούν και τα λάθη τα οποία έχουν γίνει ήδη και τα οποία έχουν προκαλέσει σχεδόν ανεπανόρθωτες βλάβες στο ίδιο το περιβάλλον, στην ίδια την ζωή.

Βαρύ το έργο, λοιπόν, και των εκπαιδευτικών και των παιδιών, που πρέπει να μάθουν να σκέπτονται εντελώς διαφορετικά. Πρέπει να μάθουν τι σημαίνει ανάπτυξη, πρέπει να μάθουν ότι η τεχνολογία είναι στα χέρια του ανθρώπου ευλογία, αλλά μπορεί να γίνει και κατάρα. Και αυτή την διάκριση πρέπει να την διδαχθούν «εξ απαλών ονύχων». Κάτι το οποίο, το τονίζω, το αμελήσαμε στο παρελθόν.

Αυτόν τον στόχο έχει και η εκπαίδευση για την ανακύκλωση. Και είναι σημαντική αυτή η εκπαίδευση γιατί η ίδια η ανακύκλωση μας δίνει την έννοια της σωστής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Που σημαίνει την ανακύκλωση της ύλης, ώστε να μην χρειασθεί να φθαρεί αυτή σε τέτοιο βαθμό ώστε να προκαλέσει ανεπανόρθωτες συνέπειες στην ισορροπία του πλανήτη. Ο πλανήτης μας είναι ένα σύστημα, ένα σύνολο υπό όρους συστημικής ανάλυσης, το οποίο πρέπει να διατηρεί την ισορροπία του. Άρα η εντροπία του θα πρέπει να είναι τέτοια που να μην οδηγεί σε κατάρρευσή του. Αυτό προϋποθέτει την ανακύκλωση. Την ανακύκλωση η οποία αποτρέπει την σπατάλη των μέσων, τα οποία έχουμε για να ζήσουμε και ν' αναπαυθούμε και τα οποία είναι πεπερασμένα. Την έως τώρα έννοια της αφθονίας πρέπει να την ξεχάσουμε.

Ξέρω ότι σας κούρασα. Και ξέρω ότι όλα αυτά τα θεωρούμε συνήθως αυτονόητα. Και είναι ή θάπρεπε να είναι. Άρα αυτά τα αυτονόητα πρέπει να τα διδαχθούμε. Και να ομολογήσουμε τα δικά μας λάθη και εν είδει συγγνώμης να πολλαπλασιάσουμε τέτοιες δραστηριότητες.

Δεν μίλησα, κύριε Δήμαρχε, κύριε Υπουργέ, νομικά όπως κάποιοι να φαντάζονταν. Αλλά, ξέρετε, σε τέτοιες στιγμές η επιταγή του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος κατά το άρθρο 24 προϋποθέτει, για να γίνει πράξη, την κατάλληλη νοοτροπία των ανθρώπων, ιδίως δε την κατάλληλη νοοτροπία των παιδιών από την οποία ξεκινάει η αριανή μας πορεία σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Και πάλι σας ευχαριστώ πολύ. -